

muligheder for at nå frem til et kompromis under en kommende samling af særudvalget.

Fra østeuropæisk side fremhævedes, at baggrunden for vanskelighederne ved formuleringen af princippet var enkelte store landes ønske om ikke at se deres magt-politiske spillerum indskrænket.

Flere afro-asiatiske og latinamerikanske indlæg udtrykte skuffelse over, at det ikke var lykkedes at nå til enighed i Genève, men fandt dog, at området for enighed var så stort, at der var gode udsigter til en „consensus“-formulering under en kommende særudvalgssamling.

2. Fredelig bilæggelse af tvister.

Den under særudvalgets New York-samling tilvejebragte enighed om dette princip blev ikke kommenteret under 6. udvalgs behandling af spørgsmålet, bortset fra at man, navnlig fra vestlig side, fremhævede nødvendigheden af ved det endelige deklara-tionsudkast at påse, at de enkelte principper blev sammenarbejdet, således at en eventuel deklARATION kunne fremtræde som et hele.

3. Forbuddet mod indblanding i andre staters indre anliggender.

Drøftelserne om princippet drejede sig også i år om, hvorvidt ikke-indblandings-deklARATIONEN (res. 2131 (XX)) kunne lægges til grund for den folkeretlige fastlæggelse af princippet. Fra vestlig side ytredes skuffelse over, at særudvalgets mandat, som vedtaget under 21. samling, trods forsikringer fra forslagsstillernes side var blevet fortolket således, at særudvalget ikke havde ment at kunne behandle spørgsmålet uden at benytte ikke-indblandingsdeklARATIONEN som et mindstegrundlag for princippet's indhold. Man fandt fortsat, at denne deklARATION måtte betragtes som et politisk manifest. Fra latinamerikansk og østeuropæisk side kunne man derimod kun acceptere en formulering af princippet, såfremt denne inkluderer ikke-indblandingsdeklARATIONEN.

4. Staters suveræne lighed.

Den i særudvalget under samlingen i Mexico i 1964 opnåede enighed blev ikke anfægtet under behandlingen. Der blev fra vestlig side fremsat samme generelle forbehold som under princip 2.

5. Staternes pligt til at samarbejde i overensstemmelse med FN-pagten.

Den i særudvalget opnåede enighed om dette princip blev hilst velkommen som et acceptabelt kompromis. Fra USA's og Storbritanniens side fremhævedes navnlig, at uanset kompromistekstens ordlyd kunne forekomme noget vag, var det af stor betydning, at teksten lægger hovedvægten på staternes pligt til samarbejde om opretholdelse af fred og sikkerhed. Fra østeuropæisk, afro-asiatisk og latinamerikansk side accepterede man ligeledes kompromisteksten uden større forbehold, uanset man fra østeuropæisk side gerne havde set en fordømmelse af økonomisk diskrimination formuleret under princippet.

6. Folkenes ligeberettigelse og selvbestemmelse.

Under særudvalgets behandling af spørgsmålet var man ikke nået til enighed om dette princip. Debatten i 6. udvalg afspejlede en tilsvarende debat i særudvalget og drejede sig hovedsagelig om, hvorvidt det er tilladeligt, at stater yder bistand til oprørsbevægelser, der kæmper mod et kolonistyre, hvilke personer eller grupper af personer, der kan gøre selvbestemmelse gældende, samt hvorledes man kan definere et områdes kolonistatus.

Fra både USA's og Storbritanniens side gav man dog udtryk for en vis optimisme med hensyn til spørgsmålets behandling under en kommende samling af særudvalget. De afro-asiatiske lande fremkom med en række angreb, holdt i ret vage vendinger, på Storbritannien og skarpe angreb på Portugal. Man fandt de vestlige landes holdning til spørgsmålet for konservativ og gjorde gældende, at koloniherrredomme ifølge moderne folkeret var ulovligt.

7. Staternes forpligtelse til i god tro at opfylde indgåede forpligtelser.

Der var i særudvalget opnået enighed om dette princip, uanset at man fra østeuropæisk side gerne havde set et forbehold om, at ulige traktater og ikke frivilligt indgåede traktater ikke behøvedes at opfyldes i god tro, og skønt man fra vestlig side havde ønsket en bestemmelse om, at internationale forpligtelser ikke kunne tilsidesættes ved en henvisning til national lovgivning.